PIERRE MARTIN

MADAM KOMISAŘKA

A POMSTA PO LETECH

PROVENSÁLSKÁ DETEKTIVKA

2. DÍL SÉRIE ISABELLE BONNETOVÁ

KAZDA

PIERRE MARTIN

MADAM KOMISAŘKA

A POMSTA PO LETECH

2. DÍL SÉRIE ISABELLE BONNETOVÁ

KAZDA

O autorovi

Za pseudonymem Pierre Martin se skrývá autor, který si získal jméno romány odehrávajícími se ve Francii a v Itálii. Své hlavní hrdince *Madame le Commissaire* vytvořil novou identitu.

Elektronické vydání:

Vydalo Nakladatelství KAZDA, s.r.o.
Všechna práva vyhrazena.
Datum poslední aktualizace: říjen 2026
ISBN: 978-80-7670-325-4
Vytvoření elektronické verze: Sandstudios, 2026

Papírové vydání:

Vydalo Nakladatelství KAZDA, s. r. o., v roce 2026.
Nové sady 2, 602 00 Brno
www.knihykazda.cz
info@knihykazda.cz
tel.: +420 725 565 486
Původní název: Madame le Commissaire und die späte Rache
Copyright © 2015 by Knaur Verlag. An imprint of Verlagsgruppe
Droemer Knaur GmbH & Co. KG, Mnichov, Německo

1. vydání

Překlad: Martin Richter
Redakce: Štěpánka Syrová
Sazba: ARTEDIT, spol. s r.o.
Návrh a sazba obálky: Pavel Ševčík
Tisk a vazba: FINIDR, s.r.o.
ISBN 978-80-7670-316-2

Naše knihy dodávají na trh Euromedia Group, INFINITY ZOOM, KARAVELA,
Kosmas, LIBRION a Pavel Dobrovský – BETA.

Všechna práva vyhrazena. Kopírování a šíření pomocí obrazu, rozhlasu, televize a internetu či prostřednictvím fotografií, zvukových nosičů a systémů zpracování dat jakéhokoli druhu je možné pouze s písemným souhlasem vydavatele.
Knihy lze zakoupit v knihkupectvích nebo výhodně přímo u nakladatele
na www.knihykazda.cz.

Le cœur a ses raisons que la raison ne connaît point.

Srdce má své důvody, které rozum nezná.

Blaise Pascal
(17. století)

1

Za napoleonských časů mohl být vrah ušetřen trestu smrti, pokud mu při činu mistrál pomátl rozum. A když bylo za hvězdné noci počato dítě, zatímco venku provensálský bouřlivý vítr lomcoval okenicemi, lidé se obávali, že se narodí slabomyslné.

Právě takové příběhy se honily hlavou Isabelle Bonnetové, když ležela bdělá v posteli a naslouchala hvízdání, vytí a rachotu. Chápala, proč starý Georges říkával mistrálu *vent du fada* – vítr, který dokáže člověka dohnat k šílenství. *Le vieux Georges*, jenž napovídal spoustu nesmyslů a mezitím zemřel, měl v tomhle pravdu: ten vítr opravdu mohl člověka přivést k šílenství. Zvlášť když někdo jako Isabelle beztak trpěl poruchami spánku, často ho i bez mistrálu bolela hlava a v noci ho sužoval vnitřní neklid. To všechno byly následky bombového atentátu, jehož obětí se před časem stala v Paříži. Ale to byl jiný příběh. Na ten dnes v noci myslet nechtěla.

Paříž? Tam mistrál nefoukal – a přesto se už nechtěla vrátit do města nad Seinou, kde tak dlouho žila. Za žádnou cenu. Rozhodla se zůstat ve Fragolinu, malém městečku v jihofrancouzském departementu Var, kde strávila dětství a kam se po atentátu vrátila. Chtěla tu odteď žít, a proto pověsila kariéru u *Police nationale* na hřebík. Nelitovala toho ani jedinou vteřinu. Dokonce ani teď, když ji mistrál připravoval o spánek.

Isabelle odhodila přikrývku, vstala a přistoupila k oknu. Venku byla ještě tma. Hvězdná obloha měla neuvěřitelnou intenzitu – mistrál z ní odvál každičký závoj daleko pryč, až nad moře. Citelně se ochladilo. Něco v poryvech bičovalo šindelovou střechu. Z toho se člověk opravdu mohl zbláznit. Oblékla si džíny, tričko, tenisky a fleecovou bundu. Potom zamkla dveře svého malého podkrovního bytu, seběhla po úzkých schodech a liduprázdnými uličkami zamířila k zaparkovanému autu. Na kapotě ležela ulomená větev platanu. Usmála se. Jejímu starému renaultu to mohlo být jedno, byl zvyklý na horší. V pařížském provozu panovaly drsné mravy. Promáčkliny a škrábance byly na denním pořádku.

Ve Fragolinu žili lidé, kteří sjížděli k moři jen zřídka. Především ti starší v tom neviděli žádný smysl. *Le vieux Georges* dokonce tvrdil, že za celý svůj dlouhý život u moře nikdy nebyl. Znal je prý jen jako vzdálený modrý pruh na obzoru.

Když někdo v jeho přítomnosti zmínil nějaké okázalé letovisko, třeba Saint-Tropez, pohrdavě odplivl na zem – a na ten úlek si objednal pastis. V *arrière-pays*, ve vnitrozemí za Azurovým pobřežím, sice nikdo nezacházel tak daleko jako Georges, budiž mu země lehká, ale relativního odstupu od divokého ruchu na pobřeží si tu rozhodně vážili. Proti tomu, aby turisté našli cestu do Fragolinu a utráceli tady peníze, však nikdo nic neměl. To bylo v pořádku. Někteří směli dokonce přespat – přesně tolik, kolik se vešlo do pokojů pro hosty, a těch nebylo právě mnoho.

Možná to bylo tím, že se Isabelle sice ve Fragolinu narodila, ale většinu života strávila nejprve v Lyonu a potom v Paříži. Každopádně ráda sjížděla k moři. Také ona se však snažila vyhýbat ruchu. Znala skrytou zátoku s malou písečnou pláží, k níž vedly prudké schody piniovým hájem. Nebo vyrážela na poloostrově Saint-Tropez na pobřežní túru po *sentier littoral*: z Plage de la Bonne Terrasse k majáku, potom k mysu Camaret a nakonec dál přes skály a nedotčenou přírodu, s výhledem na azurově modré moře, kam až ji nohy zanesly a čas dovolil. Zato nedalekým luxusním plážím v Pampelonne se svědomitě vyhýbala. Rozjívený noční život na Plage de Tahiti nebo v Clubu 55 ji znervózňoval; to nebylo nic pro ni.

Isabelle mohla té noci jet kamkoli, třeba na pláž u Le Lavandou, do Cavalaire-sur-Mer nebo do Brégançonu. Neměla však žádný konkrétní cíl a silnice byly prázdné, takže se najednou ocitla na cestě do Saint-Tropez. Co tam chtěla? Mistrál jí zřejmě také mátl rozum.

Před Saint-Tropez odbočila k jihu na silnici D 93. A teď? Napadlo ji, že časná hodina skýtá dobrou příležitost udělat výjimku – Baie de Pampelonne. Když ne teď, tak kdy? Na rozhraní

noci a dne bude mít zátoku sama pro sebe. Mohla by se bosky projít po písku, nechat si větrem provětrat hlavu a počkat na východ slunce. Ano, to byl dobrý nápad. Možná trochu bláznivý, ale za mistrálu byly bláznivé nápady docela normální. Bez váhání si vybrala jednu z mnoha odboček vedoucích vlevo k plážím. Ve světle reflektorů našla cestu na opuštěné parkoviště pod piniemi, v jejichž korunách hučel vítr. Když pěšinou došla na pláž a zadívala se na bílé hřebeny rozbouřeného moře a ranní červánky na obzoru, pomyslela si, že tohle je nekonečně krásnější než ležet v posteli pod tlukoucími okenicemi a toužebně vyhlížet konec noci.

Zula si boty, vyšla na pláž, ucítila mezi prsty písek, zastavila se, vyhrnula si nohavice a pak kráčela podél vody tak daleko od příboje, aby jí vlny smáčely jen chodidla. Vítr, který se tu řítil z pevniny na moře, dul v poryvech tak prudce, že měla co dělat, aby udržela rovnováhu.

Bolest hlavy však jako by odvál. Levá noha, která ji často bolela, se neozývala, záda také ne. Isabelle se začala smát, nejprve tlumeně, potom stále hlasitěji. Nikdo tu nebyl, aby ji slyšel a pokládal za šílenou. Ale i kdyby byl, bylo by jí to jedno.

Minula opuštěný plážový bar s pergolou, do níž se opíral mistrál, a několika masivními dřevěnými stoly a lavicemi. Posadila se a hleděla k východu přes rozbouřené moře vstříc vycházejícímu slunci. Jestli o tom někdy pochybovala, v té chvíli věděla, že se rozhodla správně. Obrátila se k Paříži zády – a se svým předchozím životem se rozloučila. Už nebyla velitelkou zvláštní jednotky *Police nationale*, už nikdy nepovede zásah, jako byl ten u Vítězného oblouku, který všechno změnil. Žádná další bomba odpálená šílenci, kteří chtěli zabít prezidenta republiky. Žádní další chlapci z jejího týmu, kteří by za to zaplatili životem. Žádná další akutní operace ani jednotka intenzivní péče. Na památku jí zůstala zranění, jež při výbuchu utrpěla – na těle i na duši. A velkokříž Čestné legie, který jí prezident předal v Elysejském paláci. Krabičku s *Grand-croix de la Légion d'honneur* schovala hluboko do jedné ze stěhovacích krabic, pod staré džíny. Už ho nikdy nechtěla vidět, natož vzít do ruky. Myslela na své svéhlavé rozhodnutí odjet na zotavenou do Provence, do Fragolinu, svého rodiště, na něž už skoro zapomněla. Že se tam zapletla do kriminálního případu, byla téměř ironie osudu.

Na přání svého nejvyššího nadřízeného vklouzla do role *Madame le Commissaire* a odvedla poctivou policejní práci. K vlastnímu překvapení jí to prospělo. Cítila se během vyšetřování stále lépe a Vítězný oblouk i traumatické zážitky se jí čím dál víc vzdalovaly.

A co teď? Isabelle si prohrábla vlasy rozcuchané větrem. Teď seděla tady, na pláži v Pampelonne – a Maurice Balancourt se v Paříži pořád ještě divil jejímu rozhodnutí. Její nejvyšší šéf na ministerstvu vnitra, před nímž se všichni krčili, ale pro ni byl spíš otcovským přítelem, se s jejím rozhodnutím nakonec smířil. Doopravdy mu nerozuměl, jen s vrtěním hlavy vzal její vůli na vědomí. Pořád zřejmě doufal, že Isabelle brzy přijde k rozumu a bude pokračovat v kariéře u *Police nationale*. Všechny dveře měla otevřené. Jenže Isabelle je už dávno zabouchla. Nechtěla se vrátit, *c'est fini!*

S úsměvem si pomyslela, že dobrovolně udělala pravý opak kariéry. Požádala o degradaci na obyčejnou komisařku. A do Maurice hučela tak dlouho, dokud nevymyslel řešení, jak by mohla zcela oficiálně zůstat ve Fragolinu. S kanceláří na radnici – bez pravomocí v aktuálních případech. Menší trestné činy totiž spadaly pod četnictvo a závažnější delikty, které patřily do působnosti *Police nationale*, přebíralo komisařství v Toulonu. Ve Fragolinu by vlastně ještě měl být *chef de police*, ale ten poslední propadl už před lety alkoholu a starosta považoval jeho místo za zbytečné. Vyhnul se tak obvyklým kompetenčním sporům s četnictvem. Ať práci odvedou četníci, starosta bude mít pokoj.

Teprve před několika dny Isabelle obdržela jmenovací listinu. Nyní tedy jako *Madame le Commissaire* zcela oficiálně vedla komisařství pro zvláštní úkoly. Nic takového ve skutečnosti neexistovalo, s podobným komisařstvím organizační struktura *Police nationale* nepočítala, ale Maurice Balancourt je z titulu své funkce jednoduše vymyslel. Speciálně a výhradně pro Isabelle Bonnetovou, takříkajíc jako poděkování za služby, které prokázala. Koneckonců se zasloužila o národ a málem za to zaplatila životem. Mohla se prý zabývat starými neobjasněnými případy z regionu, na jejichž spisy se prášilo v regálech – pokud vůbec nějaké takové případy existovaly. A pokud ne, také dobře. S archivními kriminálními případy, které už nikoho nezajímaly, nepoleze do zelí ani *commandantu* Bastianovi z komisařství v Toulonu, ani

capitainu Briandovi z četnické stanice ve Fragolinu. Bude mimo palebnou čáru. To, co dělá nebo nedělá, nebude nikoho zajímat.
Isabelle vstala a pokračovala v procházce po pláži bičované bouří. Mezitím se rozednilo natolik, že viděla složená lehátka a pevně svázané slunečníky vzdorující mistrálu. Utržený proutěný koš poskakoval po písku, až ho vítr zavál do moře. Stále byla skutečně sama, alespoň nikoho neviděla. Kdesi před ní leželo Saint-Tropez, kde teď noční ptáci dospávali opici.
Jachty zůstanou v bezpečí přístavu. Přinejmenším dokud bude foukat mistrál. Naučila se, že člověk nikdy nemůže vědět, kdy mistrálu náhle dojdou síly. Říkalo se, že vydrží nejméně tři dny, případně šest nebo devět. Rozesmála se. Jako by mistrál uměl počítat a dělit třemi. Zvedla kámen a hodila ho do příboje. Povede tedy komisařství, které kromě ní nemá žádné zaměstnance a nemá ani žádné aktuální případy. Vlastně slabomyslné. Svým způsobem bizarní. Ale alespoň originální.
Překročila trám, který zřejmě vymezoval úsek pláže. Uvažovala, že se brzy otočí, rozloučí se s rodícím se ránem, vrátí se do Fragolinu a zaleze do postele. Náhle se zarazila. Prudce se zastavila. Během vteřiny věděla, že do postele se jen tak nedostane. Den, který na pláži v Pampelonne začal tak slibně, byl zkažený. Bouřlivý vítr za to nemohl. Ale ani jí nemohl pomoci, protože napoleonský zákon, který vrahům za mistrálu přiznával sníženou příčetnost, už neexistoval.

2

Kolegy od policie zmátlo, že mrtvolu v tak nekřesťanskou hodinu našla ze všech lidí právě komisařka. *Madame le Commissaire*, která neměla platný služební odznak, a místo něj se prokazovala průkazem budícím respekt, vydaným přímo Elysejským palácem. Policisté vzdali pokusy zajistit okolí oběti páskou. Mistrál všechny jejich snahy mařil. V tuhle časnou hodinu navíc měli pláž sami pro sebe, takže uzávěra vlastně nebyla potřeba. Technici měli bílé ochranné kombinézy, které ve větru pleskaly. A od začátku dávali najevo, že stejně nic nenajdou. Vítr prý jako pískovací tryska zničil všechny možné stopy.
Isabelle stála netečně ve druhé řadě a pozorovala policejní hemžení. Byla to pro ni nová zkušenost. Nacházela se na místě násilného zločinu a neměla s ním nic společného. Případ jí nepříslušel, nesměla vydávat rozkazy ani řídit vyšetřování. Před mrtvolou klečel patolog. Nemusel oběť pracně svlékat, mrtvý byl už nahý. Isabelle připadalo, že soudní lékař působí dost bezradně. Ale co také mohl zjistit? Ten muž byl mrtvý, to bylo zřejmé.
Než dorazila policie, kterou Isabelle přivolala mobilním telefonem, měla spoustu času si mrtvého prohlédnout. Z náležité vzdálenosti, samozřejmě; nechtěla si přivodit nepříjemnosti. Viděla už mnoho mrtvol a některé byly krutě zohavené, ale tohoto ubožáka potkal obzvlášť zlý osud. Nezbývalo než mu přát, aby byl v okamžiku rozhodujícího „zákroku“ už mrtvý. Otvory po střelách v jeho chlupaté hrudi tomu nasvědčovaly. Soudní lékařství to zjistí přesněji, ale ne tady na místě činu. Pokud to vůbec místo činu bylo. Žádné stopy po vlečení v písku neviděla, což za mistrálu nic neznamenalo. Muži mohlo být kolem padesáti a měl značnou nadváhu, aby se rovnou neřeklo, že byl tlustý. Na něm však nebylo neobvyklé ani nechutné tohle. Odporné bylo, že vrah oběti uřízl mužství a zastrčil jí je do úst. Nevypadalo to dobře. Ani trochu. Jeden mladý policista se při tom pohledu pozvracel.
„Chodíte po pláži takhle pozdě v noci často?“ zeptal se jí policista, který se zároveň snažil zkrotit poletující listy poznámkového bloku.
Isabelle připadala ta otázka dost pitomá. Shovívavě se usmála.
„Nebylo pozdě v noci, nýbrž brzy ráno,“ upřesnila.
„Ne, takové procházky nepatří k mým každodenním zvykům. Přesně řečeno jsem dnes na pláži v Pampelonne poprvé.“
„Opravdu? Proč zrovna dnes?“
Ukázala na pinie ohýbající se ve větru.
„Nemohla jsem spát. Mistrál, však víte.“
Podezíravě se na ni podíval.
„A proto jedete z Fragolinu takovou dálku až sem, na pláž v Pampelonne? Tomu mám věřit?“
„Vážený kolego,“ odpověděla Isabelle, „jel jste někdy v Paříži za dopravní špičky od Sacré-Cœur do Bois de Boulogne? To trvá rozhodně déle. Z tohoto hlediska to byl jen kousek.“
Poznamenal si něco do bloku. Isabelle se musela usmát. Pobaveně uvažovala, jestli si „vážený kolega“ hodlá ověřit dobu jízdy v pařížské špičce. Hodně štěstí.
„Takže jste předtím nedostala žádnou informaci o trestném činu?“ pokračoval. „Ani nevyšetřujete případ, který by s mrtvým souvisel? A neznáte jeho totožnost?“
Isabelle už ty otázky začínaly lézt na nervy. Až zase někdy za mistrálu nebude moci spát, zůstane v posteli. Rozhodně.
„Ne, žádná informace,“ odpověděla. „Žádný případ, žádná totožnost, zhola nic. O mrtvolu jsem zakopla náhodou. *C’est tout*.“
„Zakopla?“
„Obrazně, ne doslova. Můžu už jít? Víte, kde mě zastihnete?“
Kriminalista přikývl. „Na radnici ve Fragolinu, ano, poznamenal jsem si to. Ani jsem nevěděl, že tam mají komisařství.“

„Je úplně nové," řekla. „Ale mohu vás uklidnit, aktuálními případy se nezabýváme."
„Aktuálními případy ne? To je dobře, velice dobře."
Isabelle si odpustila poznámku.
„Takže můžu jít?" zeptala se znovu.
„Samozřejmě." Odkašlal si. „Šťastnou cestu domů. A dávejte pozor na poletující předměty. S mistrálem nejsou žádné žerty. My jsme na něj zvyklí, ale…"
Na rozloučenou mu vítr vytrhl blok z rukou a letecky ho dopravil až do moře. Kriminalista zíral za svými poznámkami v němém úžasu.

3

Po výletu k Baie de Pampelonne si Isabelle znovu lehla a usnula mnohem tvrději, než měla v úmyslu. Teď seděla na posteli a nevěřícně si protírala oči. Všude bylo tak ticho a klidno. Žádné další hvízdání větru, žádné rachocení okenic, místo toho téměř neskutečný klid. Zdálo se jí to snad všechno? Mistrál, procházka po pláži, nahá mužská mrtvola a její kruté zohavení? Prohrábla si vlasy a na prstech ucítila písek. Přejela si jazykem po rtech a ucítila sůl. Ne, samozřejmě, že se jí to nezdálo. Ale co se stalo s mistrálem? Vstala a otevřela okno. Obloha byla stále vymetená a výhled nezvykle ostrý. V okně přes ulici stála Marie-Claire a vesele jí mávala. Isabelle se se starou dámou seznámila teprve včera ve frontě v *boulangerie-pâtisserie*. Protože byly sousedky, začaly si hned tykat. Marie-Claire jí doporučila provensálský olivový chléb. Natřený tapenádou prý chutná skvěle. Měla pravdu.

„*Bonjour, Isabelle, comment ça va?*“

Samozřejmě že se jí dařilo dobře, když bylo strašení pryč. Pozdrav opětovala a rozesmála se.

Tři, šest nebo devět dnů, to určitě – tentokrát mistrál trval přesně čtyři dny a potom naráz ustal, jako by někdo vytáhl zástrčku z obrovského větrného stroje.

Podívala se na hodiny a s překvapením zjistila, že den už značně pokročil. Kdyby její komisařství mělo pravidelnou otevírací dobu, za chvíli by zase zavíralo. *Pause de midi*, polední přestávka! Bylo proto jen dobře, že vůbec neodemkla. Proč také? Neměla co dělat. Představa, že se bude věnovat starým neobjasněným kriminálním případům, byla hezká. Zatím však na stole žádný neměla. Klidně tedy mohla zajít do *Café des Arts*, namočit si croissant do *café au lait* a přečíst si u toho regionální deník *Var-Matin*. O vraždě na pláži v Pampelonne v něm nic nebude, nejdřív zítra. Navíc jí do toho nic nebylo, nemuselo ji to zajímat. Cestou do koupelny se Isabelle usmála. No dobrá, možná za několik let, jestli vražda zůstane neobjasněná a spis skončí v archivu. Potom bude příslušet jí, ale až potom.

Clodine si v kavárně přisedla k Isabellinu stolu. Ve Fragolinu provozovala malý obchod, kde turistům prodávala suvenýry, například mýdla pastelových barev ve tvaru srdce, která voněla po levanduli nebo růžích. Teď visela na dveřích jejího obchodu cedulka: *Fermé!*

Od dětství se neviděly; poprvé se znovu setkaly teprve před několika měsíci, když Isabelle přijela do Fragolinu, aby si tu od všeho odpočinula. Přestože nemohly být rozdílnější, hned si porozuměly. Potom jejich přátelství prošlo zatěžkávací zkouškou, která ho málem zničila.

Isabelle usvědčila bratra Clodine z několikanásobné vraždy. Ale to byl jiný příběh. Snažily se o něm už nemluvit. A Clodine byla dost chytrá, aby z toho svou přítelkyni nevinila.

„Jak se ti líbí v novém bytě?“ zeptala se.

„Jsem z něj úplně nadšená,“ odpověděla Isabelle. „Pořád nemůžu uvěřit, že to má být můj nový domov. Pod střechou, se starými trámy, modrými okenicemi – a se sprchou, z níž často teče jen studená voda a v níž se pravidelně praštím do hlavy.“

„To je kouzlo Provence,“ zasmála se Clodine. „Zato máš malou střešní terasu. Člověk ti může závidět.“

„To je pravda, terasa je sen. Miluju ji, je to můj kousek ráje. Když se postavím na zábradlí, vidím moře.“

„Zbláznila ses?“

„Vždyť víš. Ale držím se. Okapu.“

„Jak se má Thierry?“

„Thierry Blès, starosta?“ zeptala se Isabelle s nevinnou tváří.

„Ze mě hlupačku neuděláš. Pořád jste spolu, nebo ne?“

„Dobře si rozumíme.“

Clodine se ušklíbla. „Rozumíte si velice dobře, viď?“

„Někdy víc, někdy míň,“ odpověděla Isabelle tajemně.

„Pojď, změníme téma.“
„Nerada, ale protože jsi moje nejlepší přítelkyně: co práce?“
Isabelle zvedla prázdné ruce a zasmála se.
„Nic, vůbec nic. Alespoň prozatím. Ale mám to černé na bílém. Komisařství zůstane. Jen si musím své případy sama obstarat.“
„Co to znamená?“
„Jsem takříkajíc komisařka příslušná pro mrtvé spisy. Už jsou mumifikované, nikdo je nechce. Dostanu je zadarmo, ale nejdřív je musím najít.“
„Nespěchej. Pořád ještě nejsi fit. Co noha?“
„Noha? Mám dvě.“
„Však víš.“
Isabelle si rozpačitě přehodila pramen vlasů přes jizvu na čele.
„Lepší. Čím dál lepší. Občas zapomenu, co se stalo.“

4

Ve vstupní hale radnice se Isabelle zastavila před galerií portrétů někdejších starostů. Byl mezi nimi i její otec a hleděl přísně a mimořádně důstojně. Pamatovala si ho mnohem laskavějšího a uvolněnějšího. Jenže už byl dlouho mrtvý, tak dlouho, že nedokázala říct, jaký doopravdy býval. Mnohé se ve vzpomínkách přikrášlí. Jedním si však byla jistá: tak přísně se na ni nikdy nedíval. Dokonce ani tehdy, když si navzdory zákazu hrála u požární nádrže, spadla do ní a málem se utopila.

Poslala otci vzdušný polibek a odešla do kanceláře, kterou jí Thierry před několika měsíci přenechal, aby mohla objasnit vraždu. A ještě leccos dalšího. Pobaveně se usmála, když na chodbě vedle dveří uviděla mosaznou tabulku – *Police nationale*. Pod ní stálo na kusu lepenky *Commission spéciale*.

Mosaznou tabulku odšrouboval Apollinaire na komisařství v Toulonu. *Sous-brigadier* Jacobert Apollinaire Eustache, její asistent v předchozím případu. Muž, který měl své zvláštnosti, s oblibou nosil každou ponožku jinou, byl tak vysoký a hubený, že se musel poskládat, aby se ve svém citroënu 2CV vešel za volant, a pro uvolnění dělal stojky, které byly stejně nakřivo jako věž v Pise – a miloval kaktusy.

Ten podivín, který o mnoha věcech v životě neměl ponětí a zároveň disponoval ohromujícími znalostmi, jí zachránil život. Teď byl znovu v Toulonu – pod knutou *commandanta* Bastiana, který nic nedělal raději, než že ho šikanoval. *Commandant* však slíbil, že ho už nepošle zpátky do sklepa, do archivu. Tam předtím Apollinaire bídně živořil a nikdy se tam nechtěl vrátit. Isabelle mu dala své slovo, že takový osud už ho nepotká.

Prohlédla si lepenkovou ceduli s nápisem *Commission spéciale*, již Apollinaire vyrobil vlastníma rukama. Přesně vzato to pořád platilo. Znělo to sice trochu nadneseně, ale věcně byl nápis správný. Zeptá se Thierryho sekretářky, kde by se dala objednat mosazná tabulka.

Odemkla kancelář. Všechno stálo na stejném místě, jako když před několika týdny odcházela. Na stěně visela fotografie Charlese de Gaulla. I to byl Apollinairův nápad. Generál prý dodává komisařství autoritu. Propůjčuje mu tak něco státotvorného. Myšlenka pověsit tam současného prezidenta ho vůbec nenapadla. Dobře tak. Brzy budou volby.

Isabelle otevřela okna a vpustila dovnitř čerstvý vzduch. Objevila zapomenutý kaktus, o který se Apollinaire tak láskyplně staral. Díkybohu vydržely kaktusy dlouho bez vody. Přinesla konvičku.

Potom seděla za stolem a přemýšlela. Panovala tu samota, nikde ani stopa po životě. Co to bylo za *Commission spéciale*, když neměla co dělat? Uvědomovala si, že si tuhle situaci zavinila sama.

V Paříži by se mohla nechat zavalit prací, poroučet lidem a spěchat z jedné schůzky na druhou. Ale právě to už nechtěla. Především už nechtěla nést odpovědnost za to, že se někdo ocitne v nebezpečí, protože ona učinila nějaké rozhodnutí – možná nesprávné. Ne, takové břemeno už nést nechtěla. To však neznamenalo, že musí sedět v opuštěné kanceláři, nemít žádný případ a jako jediného partnera k hovoru mít kaktus.

Vzchopila se. Jejím úkolem bylo vyhrabat staré případy, které se nikdy nepodařilo objasnit, jejichž pachatelé běhali po svobodě a už dávno nevěřili, že by se jim ještě mohlo něco stát. Isabelle udeřila dlaní do stolu. To přece byla krásná motivace: natřít to těm, kdo zákonu tak dlouho ukazovali dlouhý nos. Mělo to dva háčky. Zaprvé takové případy musela najít. A zadruhé nesměly být promlčené. Což ji vracelo k prvnímu problému. Kde takové případy hledat? Pokud možno se měly odehrát v relativní blízkosti. Tím se to neusnadnilo, Provence byla poklidný kout země. Isabelle se usmála. No, tak docela pravda to nebyla, jak se sama přesvědčila minulou noc.

Sklonila se pod stůl a zapnula počítač. Protože šlo o starší model, který už vyřadila dokonce i lesní správa, spustil se s pronikavým skřípotem ventilátoru. Znělo to jako cirkulárka. Kopla do něj. Nebylo to sice příliš odborné, ale teď byl klid.
Samozřejmě se mohl ventilátor odebrat na věčnost. To pozná nejpozději ve chvíli, kdy se z přehřátého počítače začne kouřit. Podívala se na konvičku – byla velká a téměř plná. Případný požár by dokázala uhasit.
Obrátila klávesnici. Apollinaire na její spodní stranu nalepil hesla. Postup svědčící o vysokém bezpečnostním povědomí. Brzy se přihlásila do databáze *Police nationale*. O mnoho dál se však nedostala. Žádný seznam neobjasněných vražd v Provence neexistoval. To by bylo příliš krásné.
A co teď? Na podobné věci vždycky měla své lidi. Jistěže by se v tom sama nakonec vyznala, nebyla hloupá. Ale lezlo jí to na nervy. Apollinaire by to zvládl raz dva. Počítače sice neměl rád, alespoň to tvrdil, muselo však jít o jakousi lásku z nenávisti. Nadával na dětskou prostoduchost programátorů, vysmíval se nelogickým cestám vyhledávání a pitomým algoritmům – a už byl u cíle.
Apollinaire, Apollinaire…
Byl při práci v Toulonu šťastný? Jak znala jeho šéfa, mnoho tomu nenasvědčovalo. *Commandant* Bastian dokázal být pořádně protivný.
Isabelle už dál nepřemýšlela. Vzala mobil a vyhledala číslo *sous-brigadiera* Jacoberta Apollinaira Eustache.
Její někdejší asistent měl z telefonátu takovou radost, že zpočátku nedokázal dát dohromady jedinou souvislou větu. Stávalo se mu to často, když byl rozrušený.
Pocity a myšlenky se mu překotně hnaly hlavou a cválaly tak rychle, že je slovy nedokázal dohonit. Chvíli trvalo, než se mu to podařilo. Musela se usmát. Apollinairova zajíkavá radost byla svým způsobem dojemná. Věděla, že mu jen musí dát čas; jeho řeč se potom vrátí do spořádaných kolejí a smysl útržků vět se vyjasní.
Později se musela několikrát doptat, než jí nakonec potvrdil to, co vycítila hned: v práci byl zoufale nešťastný. Jeho šéf Bastian se skutečně ukázal jako podlá veš. Apollinaira sice neposlal zpátky do archivu, a v tom tedy slovo dodržel, jenže z vytoužené práce v terénu také nic nebylo. Místo toho stál jeho pracovní stůl zřejmě v lepším kumbálu, kde musel na počítači sestavovat jakési šikanózní statistiky, které nikdo nepotřeboval. Apollinaire naznačil, že má těsně před výpovědí. Vnitřně ji už podal.
Isabelle mu řekla, ať s ní ještě počká. Má nápad. Dokázal by si představit, že by znovu pracoval pro ni tady ve Fragolinu? Jeho odpověď byla tak zmatená, že ji vyložila jako překypující citový výlev. Skoro kvůli tomu měla špatné svědomí, protože ten nápad dostala právě teď a docela spontánně. Řekla, že nic slíbit nemůže, ale znovu se ozve.
Hned potom zavolala do Paříže svému nejvyššímu nadřízenému Maurici Balancourtovi. Žádný jiný bezvýznamný komisař ve Francii by ho k telefonu jen tak nedostal.
„Ahoj, *chérie*," přivítal ji.
„Rozmyslela sis to? Vracíš se přece jen?"
„Ne, je mi líto, kvůli tomu nevolám."
„Mohl jsem si to myslet. Vždycky jsi měla tvrdou hlavu," zabručel.
„Daří se ti dobře?" zeptala se, aby trochu uvolnila atmosféru.
„Samozřejmě, mně se přece daří dobře vždycky. Až na to, že dnešní bordeaux mělo korek a ten idiot kuchař propekl nádherné jehněčí kotletky skrz naskrz. Ale dostanu se z toho."
Isabelle se zasmála. „To se mi ulevilo."
„Tak už řekni, proč voláš. Co pro tebe můžu udělat?"
„Chtěla bych tabulkové místo pro asistenta," přešla bez okolků k věci.
„Schváleno!" odpověděl stručně a jasně.
„Děkuji," řekla ohromeně. Čekala alespoň, že se zeptá proč. Jestli už má nějaký případ nebo něco podobného.
„Jaké je v Provence počasí?" zeptal se místo toho.
„Měli jsme mistrál, ale už přešel."
„Mistrál nesnáším, hučí mi z něj v uších. O důvod víc žít v Paříži, však ty na to ještě přijdeš. Představa, že život na jihu je hotové požehnání, je romantická iluze. Možná to platí pro

Angličany, kteří doma celý den stojí v dešti a nedostanou nic pořádného k jídlu. Ale pro Pařížana je ta myšlenka naprosto zcestná. Provence je krásná na dovolenou, o tom není pochyb, ale ne na celý rok."
Znovu se musela smát. „Ty to nevzdáš, viď?"
„Vsadím deset ku jedné, že dřív nebo později…"
„Už jsi prohrál!"
„Jen počkej, má drahá Isabelle, jen počkej. Ještě něco? Mám schůzku s ministrem vnitra."
„Už jen jednu docela maličkou prosbu. Chtěla bych jako asistenta toho *sous-brigadiera* z Toulonu, však víš, toho, který mi…"
„Zařízeno," přerušil ji.
„Jacqueline má jeho jméno. Řeknu jí, ať *commandantovi* v Toulonu pošle fax s příslušným služebním rozkazem. To bude všechno, že?"
„Maurici, já tě miluju."
„Jen aby to neslyšela moje žena," zachichotal se.
„Pozdravuj ji ode mě!"
„Vyřídím, bude mít radost. Dávej na sebe pozor. *Bonne journée!*"
Isabelle vstala a protáhla se. To dopadlo dobře. Nechtěně se však dostala pod tlak. Maurice teď bude očekávat, že její malé komisařství začne pracovat. Vlastně by mu to mohlo být jedno, ale žádost o asistenta nejspíš probudila jeho zvědavost. Jednou zavolá, zeptá se na počasí a jakoby mimochodem bude chtít vědět, na čem právě pracuje a jak daleko pokročila. Nechtěla ho potom zklamat. Promasírovala si spánky. O chvíli později se znovu posadila a vytočila číslo *commandanta* Bastiana. Netěšila se na to, ale bylo to nutné.
„*Madame le Commissaire*," pozdravil ji s předstíranou přívětivostí. „Čemu vděčím za tu čest?"
Isabelle věděla, že šéf toulonské *Police nationale* ji z duše nesnáší. Nikdy jí neodpustí, že ho při posledním případu odstavila. Považoval za nesnesitelné, že má zvláštní postavení a krytí z nejvyšších míst. Nenáviděl ji už jen proto, že mu vzala nový služební vůz. To sice nebyl její nápad, nýbrž Apollinairův, ale na tom nezáleželo. Bastian navíc dostal auto zpátky nepoškozené. Nejhorší ze všeho však pro toho starého macha bylo, že drzá komisařka je žena. V jeho světě nebylo biologicky možné, aby ženy v práci jednaly na vlastní odpovědnost a navíc měly úspěch.
„Milý *commandante* Bastiane," odpověděla se stejně pokryteckou vlídností, „víte přece, že zůstanu ve Fragolinu, budu tady mít malé komisařství a věnovat se starým neobjasněným případům."
„Přeji vám příjemnou zábavu," ušklíbl se.
„Už jednou jste byl tak laskav a zapůjčil mi svého *sous-brigadiera* Jacoberta Apollinaira Eustache."
„Rádo se stalo."
„Znovu potřebuji asistenta…"
„Na co? Aby vám vařil kávu?" přerušil ji chraplavým smíchem.
„…a opět jsem pomyslela na pana Eustache," pokračovala bez zaváhání. „Odvedl vynikající práci."
„Toho nemohu postrádat," opáčil Bastian. „Musíte si najít někoho jiného."
„To bohužel nejde. *Sous-brigadier* Eustache zítra nastupuje ke mně."
„To se šeredně mýlíte," řekl Bastian.
„Nemám chuť se s vámi dohadovat…"
„Velice rozumné!"
„…proto vás prosím, abyste se během několika příštích hodin podíval do faxu. Najdete v něm odpovídající pokyn z Paříže. Už teď vám děkuji za pochopení."
Místo odpovědi slyšela jen těžké oddechování. Nejspíš mu zrudla hlava. A zcela jistě přestával chápat svět. Proč si ten člověk tak komplikuje život? Isabelle o žádnou konfrontaci nestála. Naopak, neměla by nic proti tomu, kdyby spolupracovali ve shodě. No dobrá, alespoň teoreticky, přiznala si s úsměvem; v praxi by to nejspíš nefungovalo.

„Měla bych ještě jednu prosbu. Dejte prosím panu Eustachovi desky, které jste pro mě připravil."
„Jaké desky?" Výborně, hlas už našel, i když zněl trochu tence.
„Desky s neobjasněnými případy."
„Ach tak, ano. Zatím jsem se k tomu nedostal."
„Žádný problém, pověřte tedy Eustache, aby je vyhledal. V archivu se přece vyzná."
„Ještě dnes?"
„Samozřejmě."
„Co s těmi starými krámy chcete dělat? Vážně si myslíte, že dokážete objasnit případ, který je starý léta a na němž si vylámali zuby moji nejlepší lidé?"
„Nemám tušení. Možné to je."
„Nenechte se vysmát. Spisů stejně nebude mnoho. Máme vynikající objasněnost."
„To vám nehodlám upírat. Neobjasněné případy však bohužel existují vždycky, nejen u vás, nýbrž i na ostatních komisařstvích v departementu Var. A mým úkolem je tyto případy znovu prověřit. *C'est tout!*"
„Jak jsem řekl, hodně zábavy."
„Takže co s vyšetřovacími spisy?"
„Ať je Eustache vyhledá a přiveze vám je."
„Mnohokrát děkuji za spolupráci."
„Jedno vám ale řeknu…"
„Ano, prosím?"
„Jestli si ten neuctivý čahoun zase vezme moje služební auto, nechám ho bez soudu zastřelit."
Isabelle se usmála.
„To neudělá, slibuji."
„Nebo ho položím pod gilotinu."
„*Au revoir, mon commandant*."
Bezprostředně po zavěšení vytočila Apollinairovo číslo a pověděla mu o jeho „převelení".
Nemohl svému štěstí uvěřit. Slíbil, že všechno vyřídí k její plné spokojenosti. Okamžitě se zmocní příslušných vyšetřovacích spisů, a když bude třeba, bude pracovat celou noc. Zítra dorazí přesně na začátek služby do Fragolinu.
Isabelle ho požádala, aby si ráno dal na čas. Žádný oficiální začátek služby neexistoval.
Ona se pořádně vyspí a potom se v klidu nasnídá. Ach ano, ještě jeden pokyn. Za žádných okolností se nesmí obsloužit ve vozovém parku toulonského komisařství. Má ještě svůj starý citroën 2CV? Výborně, pak ať přijede soukromým vozem – a pěkně v klidu.
À demain!

5

Vyspala se dobře. Noční klid jí nerušil žádný mistrál. Pracovní opatření, která včera učinila, jí dávala dobrý pocit. Isabelle proto zahájila ráno zvolna. Předsevzala si, že se přizpůsobí provensálskému životnímu rytmu. Pařížský spěch tu nejen nebyl na místě, dokonce jím pohrdali. Vklouzla do sešlapaných espadrilek. Clodine, která lehké letní plátěné nazouváky s typickou jutovou podešví prodávala i ve svém obchodě, jí včera vysvětlila, že slovo *espadrilles* pochází z provensálštiny. Ráda je prý nosila už Grace Kellyová alias *Princesse Grace de Monaco* a Sophia Lorenová. Vida, ocitla se v nejlepší společnosti. Seběhla po schodech, aby si za rohem koupila noviny a v *boulangerie-pâtisserie* čerstvé croissanty.

Zpátky v bytě si ve skleněné konvici připravila tradiční francouzskou kávu. V *cafetière à piston* se káva stlačuje pístem ke dnu. Takhle ji měla nejraději. Vymačkala několik pomerančů, přidala croissanty a regionální deník *Var-Matin*. Pak balancovala se snídaňovým podnosem po vratkém točitém schodišti nahoru na terasu. Když nakonec pohodlně seděla u malého plechového stolku a přes květináč s rozmarýnem hleděla na střechy Fragolinu, pomyslela si, že už udělala značný pokrok.

Namočila croissant do kávy a začala listovat novinami. O mrtvole na pláži v Pampelonne nebylo na titulní straně ani slovo. Podivné. Redaktoři možná vyhověli přání úřadu pro cestovní ruch, který neměl rád, když se zločiny v regionu příliš zdůrazňovaly. Odrazovalo to rekreanty a škodilo obchodu. Pokud věděla, tento názor zastával také fragolinský starosta Thierry Blès.

Článek našla o několik stran dál. Fotografie mrtvoly samozřejmě chyběla. Místo ní otiskli sympatický snímek oběti, jak pózuje na pláži vedle doškové chaty. Politováníhodný muž se jmenoval Raphaël Dubois a měl v pronájmu část pláže, kde půjčoval lehátka a slunečníky. Údajně ho měli všichni rádi a býval veselé povahy. Jeho vražda proto byla tím nepochopitelnější. Text naznačoval, že mrtvola byla těžce zohavená, ale do podrobností nezacházel. Zamlčel i to, že muž byl nahý. Mrtvého nalezla v časných ranních hodinách „chodkyně po pláži“. Isabelle se pobaveně usmála, když si přečetla, že tato žena není z činu podezřelá. Policie prý zatím zcela tápe ve tmě. Nejsou žádní svědci a chybí i sebemenší stopa vedoucí k motivu.

Položila si nohy na židli a zamyšleně míchala kávu. Nu, s absencí motivu to nebyla tak docela pravda. Kdo své oběti uřízl mužství, vysílal zprávu. Vykleštění rozhodně naznačovalo, že si Raphaël Dubois svým sexuálním chováním udělal nepřítele. Pachateli nestačilo ho zabít. Musel ho ještě krutě zohavit.

Jaké k tomu mohl mít motivy? Isabelle jich napadlo hned několik, v čele se žárlivostí. Raphaël Dubois si možná jako plážový gigolo začal se zadanou ženou. Jejímu manželovi nebo příteli se to nelíbilo.

Matně si vzpomínala, že v řecké mytologii existují příklady násilné kastrace jako výrazu naprostého zbavení moci. To mohl být další motiv. Skoro litovala, že jí případ nepřísluší, ale jen na kratičkou chvíli. Potom byla znovu ráda, že tomu tak není. Mohla v klidu snídat na terase a číst si noviny. Žádný tlak ze státního zastupitelství, od vyšetřujícího soudce ani od médií. Právě v tom mohla spočívat největší výhoda práce na dávných případech. Nikdo od vás nic neočekával.

Zatím se na to nikdy takhle nedívala. Uvolněně se napila kávy. Přesto mohla jen doufat, že s Apollinairovou pomocí vypátrá případ, jemuž stojí za to věnovat čas. Na možnost, že žádný takový neexistuje – ani v působnosti Toulonu, ani nikde jinde v departementu Var –, myslet nechtěla. A už vůbec ne na to, že by při jeho objasňování mohla selhat. Bastian by se neudržel radostí a vylil by na ni kýbl škodolibosti. Potom by ještě litovala, že se do toho pustila.

Vstala a udělala jógový cvik. Ómmm… Dech měla docela klidný. Nebyl důvod se rozčilovat.

O půl hodiny později se loudala k *Hôtel de ville*. Minula kašnu s pamětní deskou připomínající statečné bojovníky *résistance*, přešla dlážděné náměstí s platany a usmála se u opuštěného hřiště na boule, protože právě tady už strávila několik krásných hodin. Byla jedinou ženou, kterou muži přijali jako spoluhráčku. Ve Fragolinu to odpovídalo pasování na rytíře. Přistěhovalci měli účast beztak zapovězenou. Naštěstí se tu narodila, což nakonec rozhodlo. Teď musela své privilegium obhájit a mužům dokázat, že ženy jsou rovnocennými členkami společnosti – dokonce i při pétanque, jak se v Provence říkalo tradiční hře s kovovými koulemi. Do nejedné jihofrancouzské hlavy se to nechtělo vejít. Když však dobrým hodem trefila kouli notorického macha a vyrazila ji ze hry, možná se něco pohnulo i v ní. Přílišné naděje si ovšem nedělala.
Isabelle odemkla kancelář, otevřela okna, posadila se za stůl a přejela dlaní po prázdné pracovní ploše. Čistá. Už včera stůl otřela. Koš byl prázdný. Drátěné přihrádky na příchozí poštu také. Zvedla sluchátko, uslyšela oznamovací tón a zase je položila. Sakra, tohle bylo skličující. Zapnula počítač. Dokonce i ventilátor ji nechal ve štychu, žádný skřípot – a žádný důvod do něj kopat.
V mobilu objevila zprávu od Thierryho. Vítal ji na radnici a přál jí hezký pracovní den. Idiot. Mohl se přece obtěžovat osobně.
Kdy ho viděla naposledy? Už to bylo několik dní. A několik nocí. Potom si vzpomněla, že odjel do Marseille na vícedenní setkání starostů regionu Provence-Alpes-Côte d'Azur. Budiž, byl omluven a možná přece jen nebyl idiot.
Právě chtěla Thierrymu odpovědět, když na chodbě zaslechla hluk. Něco narazilo do dveří a vzápětí k ní proniklo hlasité *merde*. Isabelle se pobaveně pousmála. Tušila, kdo je za vyrušení odpovědný – za vyrušení, po němž přímo toužila. Otočila se k oknu a venku uviděla starý citroën 2CV se srolovanou střechou a předními koly v záhonu. Znovu se podívala ke vchodu, s úsměvem si založila ruce na prsou a čekala.
Dveře se otevřely, ale jen na škvírku, a s omluvou se hned zase zavřely.
„*Pardon, excusez-moi.*"
Teď se ozvalo formální zaklepání.
Teprve po jejím „*Entrez, s'il vous plaît*" se návštěvník odvážil k druhému pokusu.
Apollinairovi trčely vlasy z hlavy, při zapínání saka minul knoflíkové dírky. S rukama mávajícíma jako vesla se k ní rozběhl. Protože byl nebetyčně vysoký a hubený, vypadalo to, že každou chvíli upadne.
Aby zabránila neštěstí, zvedla Isabelle ruku.
„*Arrête*, stát!"
Riskantním brzdným manévrem uposlechl na slovo. S širokým úsměvem na ni zářil.
„*Madame le Commissaire*, hlásím se do služby."
S nadějí se podívala na jeho ponožky. S úlevou zjistila, že zůstal věrný svému starému zvyku a zvolil odlišné barvy – levou červenou, pravou žlutou. Odvážná kombinace.
„Ráda vás zase vidím. Moc mě to těší," řekla.
Teatrálně se udeřil do hrudi. „A mě teprve. Zachránila jste mě před jistou zkázou."
Ukázala na chodbu. „Co se tam stalo?"
Rozpačitě si upravil uzel na kravatě. „*Pardon*, malá nehoda. Spisy, však víte, ty, o které jste mě požádala. Sjely z rudlu."
„Je jich tolik, že potřebujete rudl?"
„Ano, ano, je jich hromada. Neměl jsem čas je projít, takže jsem pro jistotu vzal všechny případy, které se za posledních dvacet let nepodařilo objasnit. Soustředil jsem se přitom na násilné a hrdelní zločiny. Přesně tak jste to chtěla, že?"
Usmála se. „Takže žádná ukradená kola ani kabelky?"
„Ne, samozřejmě že ne, alespoň doufám. Musel jsem být rychlý, *commandant* Bastian mi nařídil opustit komisařství nejpozději o půlnoci."
Isabelle vstala, došla k Apollinairovi a udělala něco, co jí vůbec nebylo vlastní – objala ho. Ale jen krátce. Potom ho požádala, ať spisy přinese dovnitř.

O hodinu později leželo na konferenčním stole několik hromad. Ta úplně vlevo byla nejmenší, ale nejzajímavější. Musela pomyslet na Bastianova slova o vysoké objasněnosti.
Nejspíš měl dokonce pravdu, ale za dvě desetiletí se toho přece jen nashromáždilo dost. Bohudík. Ukázalo se, že v Toulonu uchovávali i odložené neobjasněné případy z jiných komisařství v regionu. Tím se všechno usnadnilo. Apollinaire však upozornil, že další „mrtvé spisy" mohou objevit v online archivu *Police nationale*. Později se o to postará.
Isabelle přikývla. Protože ale nemuseli nic uspěchat a Apollinaire měl dnes první pracovní den, s potěšením ho pozvala na oběd.
Kancelář zamkli. S klienty sice nepočítali, ale spisy cizím očím určeny nebyly. Apollinaire zaparkoval svůj citroën 2CV řádně na parkovišti a potom společně přešli do bistra *Chez Jacques*. Na břidlicové tabuli doporučovali jako dnešní specialitu *moules marinières*, čerstvé slávky. Kromě toho nabízeli *magret de canard à l'orange*, kachní prsa v omáčce z červeného vína a pomeranče.
Apollinaire mlaskl – a objednal si obojí. Isabelle zvolila klasiku, která tu byla na jídelním lístku vždycky: *salade niçoise* s ančovičkami naloženými v oleji, kapary, rajčaty, vejci natvrdo a černými olivami.
Růžové víno nalévali také *au verre*, po skleničce. Připili si s Apollinairem na obnovenou spolupráci. Isabelle mu řekla, že na něj spoléhá a potřebuje schopného asistenta. I když netuší, co je čeká. Celé je to experiment s nejistým výsledkem. V předchozí práci byla zvyklá žít výhradně přítomností a hledět do budoucnosti…
Otočit ručičky času nazpět, přenášet se do situací, které už dávno minuly – takovému zacházení s minulostí se nikdy nenaučila.
Apollinaire citoval Alberta Einsteina. Ten prý prohlásil, že rozlišování mezi minulostí, přítomností a budoucností je pouze zvlášť houževnatá iluze. Protože Einstein byl nepřekonatelně chytrý, nejspíš měl pravdu. Nemusela si tedy dělat starosti.
Isabelle se musela usmát. Proč ji nepřekvapovalo, že Apollinaire vytáhl Einsteina? Bastian neměl ani tušení, co všechno jeho *sous-brigadier* nosí v hlavě. Jistě, ne všechno se policejnímu úředníkovi hodilo, ale leccos ano.
Později se Apollinaire zeptal, jak dlouho hodlá *Madame le Commissaire* ve Fragolinu zůstat. Jestli bude komisařství pokračovat jen omezenou dobu.
Pokrčila rameny. Nechtěla ho vodit za nos, a proto mu nemohla dát závaznou odpověď. Má však v úmyslu zůstat. Chce vést jiný, nový život. A doufá, že malé pracoviště *Police nationale* obstojí. Prozatím si nemusí dělat starosti, protože mají jasný mandát z Paříže.
Isabelle zvažovala, nakolik má být upřímná. Apollinaire byl její podřízený, nemusel vědět všechno. Na rozhodující dilema by však přišel sám, a tak je rovnou mohla vyslovit.
Ve vzdálenější budoucnosti, pokračovala, se situace může změnit. Teoreticky existují dva protikladné scénáře, ale ani jeden není dobrý.
Buď při objasňování starých případů neuspějí. Pak nejpozději po odchodu Maurice Balancourta do důchodu někoho napadne tu podivnou pobočku ve Fragolinu zavřít. Anebo budou úspěšní. To bude zpočátku dobré, dokonce velmi dobré, jenže tím automaticky vzbudí závist. Dokázali by totiž, že se dříve pracovalo ledabyle. Isabelle by si tedy uvnitř policie nadělala nepřátele. A ti by už nevynechali jedinou příležitost házet jí klacky pod nohy. Stala by se volnou kořistí – také ne právě příjemná vyhlídka. Ale ani zdaleka ne tak špatná jako neúspěch. Proto doufala, že jejich projekt vyjde.
Apollinaire zvedl palec. O tom ani vteřinu nepochybuje. Mimochodem, slávky chutnaly znamenitě. Už patřily minulosti, konstatoval zamyšleně. Přítomnost představovalo růžové víno ve sklenici. A budoucnost kachní prsa. Albert Einstein měl s relativitou času rozhodně pravdu. Česnek z vinné omáčky slávek z něj bude cítit ještě celé hodiny. Vůně tedy sahá z minulosti do budoucnosti. A obráceně, kachní prsa se potom opět stanou minulostí.
Isabelle s tichým úsměvem zavrtěla hlavou. Myšlenkové pochody jejího asistenta bývaly občas poněkud svérázné. Patřilo to však k jeho osobnosti. Vlastně nevěděla, co jí tím chtěl sdělit. Možná to nevěděl ani on sám. Rozhodně přitom vyzařoval pořádnou dávku optimismu. A jeho důvěra se jí mohla hodit.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Madam komisařka a pomsta po letech**.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.